

SE – 052

III Semester B.C.A./B.H.M. Examination, Jan./Feb. 2026

(SEP 2024-25)

LANGUAGE SAMSKRITAM – III

Champu Ramayana of Bhoja – Aranya Kanda and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : i) Answer in **Sanskritam/Kannada/English**.

ii) Question No. I and VI mains should be answered in **Sanskritam** only.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer and write.

1) चम्पूरामायणस्य कर्ता कः ?

अ) अनन्तभट्टः आ) भोजराजः इ) विष्णुशर्मा ई) भासः

2) भोजस्य पिता कः ?

अ) वत्सराजः आ) मुञ्जः इ) सिन्धुलः ई) नकुलः

3) रामायणे कति काण्डाः सन्ति ?

अ) पञ्च आ) षट् इ) सप्त ई) अष्ट

4) मैथिलीवल्लभः कः ?

अ) अर्जुनः आ) सहदेवः इ) नकुलः ई) श्रीरामः

5) सौमित्रिः कः ?

अ) श्रीरामः आ) लक्ष्मणः इ) भरतः ई) रावणः

6) दशशतनयनः कः ?

अ) इन्द्रः आ) अग्निः इ) वायुः ई) वरुणः

7) कुम्भयोनिः कः ?

अ) कृपः आ) वसिष्ठः इ) अगस्त्यः ई) विश्वामित्रः

P.T.O.

8) गृध्रराजस्य नाम किम् ?

अ) जटायुः आ) वायुः इ) हेमन्तः ई) गरुडः

9) राक्षसचक्रवर्ती कः ?

अ) कुबेरः आ) श्रीरामः इ) रावणः ई) मारीचः

10) तपनतनयः कः ?

अ) हनुमान् आ) जाम्बवन्तः इ) सुग्रीवः ई) वाली

II. द्वयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Write an essay on **any two** of the following.

1) चम्पूकाव्यस्य उत्पत्ति-विकासञ्च अधिकृत्य लिखत ।

ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the origin and development of Champu Kavya's.

2) अरण्यकाण्डस्य सारांशं लिखत ।

ಅರಣ್ಯಕಾಂಡದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the summary of Aranya Kanda.

3) शूर्पणखाप्रसङ्गम् अधिकृत्य लिखत ।

ಶೂರ್ಪಣಖಾ ಪ್ರಸಂಗದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the Shurpanakha incident.

III. श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत । (चत्वारि एव)

(4×4=16)

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any four** Shlokas.

1) प्रविश्य विपिनं महत्तदनु मैथिलीवल्लभौ

महाबलसमन्वितश्चलितनीलशैलच्छविः ।

निशाचरवानलप्रशमनं विधातुं शरै-

-श्चचार सशरासनः सुरपथे तडित्वानिव ॥

- 2) दशशतनयनेऽपि वीक्ष्यमाणे दशरथपुत्रसिषेविषैव जाता ।
मनसिजशरभङ्गकारिवृत्तेर्मनसि मुनेः शरभङ्गनामभाजः ॥
- 3) पानेन हीनजलमब्धिमपास्य नूनं
मैनाक एष मुनिमाश्रयतीति जाताम् ।
शङ्कामिमां रघुपतेः कथितात्मवंश-
स्त्वत्तातमित्रमहमित्यहरज्जटायुः ॥
- 4) लावणयाम्बुनिधेरमुष्य दयितामेनामिवैनं जनं
कस्मान्नासृजदस्मदन्वयगुरोरुत्पत्तिभूः पद्मभूः ।
आस्तां तावदरण्यवासरसिके हा कष्टमस्मिन्निमां
कान्तिं काननचन्द्रिकासमदशां किं निर्ममे निर्ममे ॥
- 5) स दण्डकायां कृतदण्डकायां स्वसारमेनां प्रथितस्वसारः ।
निशाम्य रामस्य निशाम्य वृत्तं चक्रे रुषं राक्षसचक्रवर्ती ॥
- 6) अशोकवनिका लेभे राक्षसीपरिवेष्टिताम् ॥
सीतां मारुतिबालाग्रिस्तम्भनार्हामिवौषधिम् ॥

IV. त्रयाणां वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत ।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context on **any three** of the following.

- 1) कौ युवां युवानौ ?
- 2) महामहीध्रकल्पं गृध्रराजमद्राक्षीत् ।
- 3) भद्रे ! तस्यार्यस्य दासोऽहम् ।
- 4) हा नाथ ! क्व चिरायसीति ।
- 5) भुजाभ्यां बबन्ध यथार्थनामा कबन्धः ।

V. त्रयाणां लघुटिप्पणीः लिखत ।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any three** of the following.

- 1) पञ्चचम्पूकाव्यानि ।
- 2) विश्वगुणादर्शचम्पू ।
- 3) श्रीरामः ।
- 4) शूर्पणखा ।
- 5) जटायुः ।

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

शास्त्रं च शस्त्रं इति द्वे विद्ये प्रतिपत्तये । इति वदन्ति नीतिविदः । शास्त्रेण ज्ञान प्रवर्धनं भवति । शास्त्रेण शक्तिवर्धनं भवति । सर्वैः आचार्यमाणे विजयदशमी महोत्सवे उभयोः शास्त्रशस्त्रयोः सम्बन्धः वरीवर्तते । अतः अस्मिन् सन्दर्भे देशे सर्वत्र शस्त्रस्य तथा शास्त्रस्य पूजा श्रद्धालुभिः विहिता भवति । प्रयत्नेन आर्जितां विद्यां, भगवत्या अनुगृहीतां शक्तिं च लोकसंकट निवारणाय यदि उपयोगं कुर्मः तर्हि जीवनस्य सार्थक्यं साधितं स्यात् ।

प्रश्ना :

- 1) द्वे विद्ये के ?
- 2) शास्त्रेण किं साधितं भवति ?
- 3) विजयदशमी महोत्सवे कयोः सह सम्बन्धः वर्तते ?
- 4) शक्तिः कया अनुगृहीता ?
- 5) जीवनसार्थक्यं केन साधितं भूयात् ?

